

उपसा सिंचन योजना सर्वेक्षण -
अन्वेषण, संकल्पने, उभारणी व
परिचलनासाठी संहिता (Manual) तयार
करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण- २०१४/(९८/१४)/जसं(आस्था)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

तारीख: ५ डिसेंबर, २०१४

वाचा -

- १) शासन निर्णय, जलसंपदा विभाग क्र. मजनिप्रा-२०१३/प्र.क्र.६८/१३/जसं(आस्था),
दि. १९.९.२०१३.
- २) जलसंपदा विभाग, कार्यासन मोप्र-२ यांचे पत्र क्रमांक: संकीर्ण-२०१४/(३७१/२०१४),
दि. ०७/१०/२०१४.
- ३) शासन निर्णय, जलसंपदा विभाग, क्रमांक: संकीर्ण-२०१४/(२४८/१४)/मोप्र-२,
दि. २५/०८/२०१४.

प्रस्तावना :-

राज्यातील विविध पाटबंधारे विकास महामंडळांकडील सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव, सिंचन क्षमता, सिंचित क्षेत्र यांची तपासणी करण्याकरिता डॉ. माधवराव चितळे, जलतज्ञ तथा माजी सचिव, केंद्रीय जलसंसाधन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या अध्यक्षतेखाली विशेष चौकशी समिती नियुक्त करण्यात आली होती. या समितीने त्यांचा अहवाल दि. १.३.२०१४ रोजी मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना सादर केला असून या अहवालावर शासनातर्फे करावयाच्या कार्यवाहीचा मुद्देनिहाय कार्यपालन अहवाल दि. १४.०६.२०१४ रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेला आहे. सदर समितीने अहवालातील प्रकरण क्र. ९ मध्ये राज्यातील उपसा सिंचन योजनांचा परामर्श घेऊन काही मौलिक सुधारणा सुचविल्या आहेत. समितीच्या अहवालावरील कार्यपालन अहवालात सदर सुधारणा तत्त्वतः मान्य करण्यात आल्या आहेत. या सुधारणांपैकी एक सुधारणा पुढीलप्रमाणे आहे. "उपसा सिंचन योजनांचे नियोजन, संकल्पन, व्यवस्थापन, त्यांचा लाभक्षेत्र विकास, पाणीपट्टीची आकारणी, लाभधारकांचा सहभाग, योजनांचे सामाजिक व आर्थिक पैलू याबाबत "उपसा सिंचन योजनांची संहिता (Manual)" असण्याची नितांत गरज आहे. जलसंपदा विभागाने याबाबत ठोस निर्णय घ्यावा. या सुधारणांच्या अंमलबजावणीबाबत निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

उपसा सिंचन योजनांचे नियोजन, संकल्पन, व्यवस्थापन, त्यांचा लाभक्षेत्र विकास, पाणीपट्टीची आकारणी, लाभधारकांचा सहभाग, योजनांचे सामाजिक व आर्थिक पैलू तपशीलवार संहिता (Manual)" तयार करण्यासाठी खालीलप्रमाणे अभ्यासगट गठीत करण्यात येत आहे.

१	श्री. च. आ. बिराजदार. महासंचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (मेरी), नाशिक	अध्यक्ष
२	श्री. वि. मा. कुलकर्णी, मुख्य अभियंता (जसं) व सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
३	श्री. राजेंद्र पवार, मुख्य अभियंता (विशेष प्रकल्प), जलसंपदा, अमरावती	सदस्य
४	श्री. व्ही. के. कांबळे मुख्य अभियंता (यांत्रिकी), नाशिक	सदस्य
५	श्रीमती वा. अ. अंकुश, मुख्य अभियंता (विद्युत), मुंबई	सदस्य
६	अधिक्षक अभियंता (विद्युतगृहे), मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक (पदसिध्द)	सदस्य
७	श्री. जि. मो. शेख, अधिक्षक अभियंता, पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, चंद्रपूर	सदस्य
८	श्री. रा. दा. मोहिते, अधिक्षक अभियंता, कोयना बांधकाम मंडळ, सातारा	सदस्य
९	श्री. अ. अ. कपोले, अधिक्षक अभियंता, पुणे पाटबंधारे मंडळ, पुणे.	सदस्य
१०	श्री. अ. रा. कांबळे, अधिक्षक अभियंता, पाटबंधारे मंडळ, औरंगाबाद.	सदस्य सचिव

अभ्यासगटाची कार्यक्षमता खालीलप्रमाणे राहिल -:

१. "उपसा सिंचन योजनांचे सर्वेक्षण व अन्वेषण, नियोजन, संकल्पन, व्यवस्थापन, त्यांचा लाभक्षेत्र विकास, पाणीपट्टीची आकारणी, लाभधारकांचा सहभाग, योजनांचे सामाजिक व आर्थिक पैलू विचारात घेऊन "उपसा सिंचन योजनांची संहिता (Manual)" तयार करून शासनास सादर करणे.

२. अभ्यासगट प्रमुखास आवश्यकता भासल्यास इतर जाणकार अधिकाऱ्यांना समितीच्या बैठकीच्या वेळेस निमंत्रित म्हणून बोलावण्याची मुभा राहिल.

३. सदरहू समिती आपला अहवाल ३१ जानेवारी २०१५ पर्यंत सादर करेल.

अभ्यास गटाच्या सदस्यांनी आपला कार्यरत पदाचा कार्यभार सांभाळून उपरोक्त कार्यवाही पार पाडावी. याबाबत सदस्यांना कोणत्याही प्रकारचे मानधन दिले जाणार नाही. अभ्यासगटाचे कामकाज संपल्यानंतर हा अभ्यासगट आपोआप संपुष्टात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०१४१२०६१४४८०३५०२७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र.गो.मांदाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
- २) प्रधान सचिव (जसं), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ३) प्रधान सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) महासंचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (मेरी), नाशिक.
- ५) मुख्य अभियंता (जसं) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मुख्य अभियंता(विशेष प्रकल्प), जलसंपदा विभाग, अमरावती.
- ८) मुख्य अभियंता (यांत्रिकी), नाशिक
- ९) मुख्य अभियंता (विद्युत), मुंबई
- १०) अधीक्षक अभियंता, पाटबंधारे मंडळ, औरंगाबाद.
- ११) अधीक्षक अभियंता, पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, चंद्रपूर
- १२) अधीक्षक अभियंता, कोयना बांधकाम मंडळ, सातारा
- १३) अधीक्षक अभियंता, पुणे पाटबंधारे मंडळ, पुणे
- १४) अधीक्षक अभियंता (विद्युतगृहे), अतिरिक्त कार्यभार, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक
- १५) उपसचिव (जसं/सिंव्य/लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६) संग्रहार्थ, कार्यासन जसं(आस्था)